

ХУЖАНДИЙНИНГ «ЛАТОФАТНОМА» АСАРИ ҲАҚИДА

XIV асрнинг иккинчи ярми ва XV асрнинг биринчи чорагида яшаб ижод этган, ўзининг «Латофатнома» асари билан ўзбек адабиётини ривожлантиришга катта ҳисса қўшган шоирларнинг бири Хўжандийдир. Шоирнинг биографияси, туғилган ва вафот этган йили ҳақида ҳеч қандай маълумот йўқ. Тахаллусидан Хўжанддан эканлиги билинади.

Хўжандийнинг «Латофатнома»си XV аср бошларида (1411 йиллар) Хоразмда ҳукмронлик қилган Темурнинг авлодларидан бири Султон Маҳмудга бағишланган.

Шуни таъкидлаш керакки, бу асарда Хоразмийнинг «Муҳаббатнома»сидагидек ҳар бир номадан сўнг ғазал келтирилмайди, фард, қитъа ва муножотлар ҳам йўқ.

«Латофатнома» асари маснавий формасида (аа, бб...) ёзилган ва қофияланган.

Асарда ишлатилган бадиий тасвирлаш воситалари, усуллари эса традицион формага эга. Шоир ўзининг барча имконияти ва маҳоратини бу асарда ишга солган.

Бизгача «Латофатнома»нинг 4 нусхаси етиб келган. Унинг 2 таси Кобул кутубхонасининг музейида, бир нусхаси Истамбулда ва яна бири эса Британия музейида сақланади. Қўлёзма ҳижрий 893 (мелодий 1488) йилда кўчирилган бўлиб, 313 байтдан иборат.

«Латофатнома» асари Кобулда сақланаётган уйғур ёзувидаги тексти фотонусхаси асосида ҳамда Истамбул ва Лондондаги текстларининг фотонусхаларидан фойдаланилган ҳолда унинг транскрипциядаги тексти 1980 йилда Тошкентда турколог олим Э. Фозилов томонидан тайёрланиб, нашр этилди.

Шунингдек, бу асарнинг Британиядаги фотонусхасидан айрим парчалар «Ўзбек адабиёти» 4 томлигининг I-китобида ҳам нашр этилган.

Бу тўпلامга кирган «Латофатнома» асари эса ҳозирги ўзбек ёзувида тўла ҳолда биринчи марта нашр этилмоқда.

ЛАТОФАТНОМА

...Саҳар вақтинда ким султони ховар,
Жамолиндин жаҳон бўлди мунаввар.

Олиб найза иликга хусрави Чин,
Ҳабаш султонини қавди жаҳондин.

Шаҳи машриқ алам оламга урди,
Сипоҳи занги қўрқуб юз ёшурди.

Чиқарди эрса шоҳ ханжар белиндин,
Ҳабаш султони қочти Рум элиндин.

Сипоҳи турк бўлдиса сипоҳи,
Азимат тутти ҳиндулар сипоҳи.

Хурусӣ субҳдам фаръёд ошурди,
Кеча зоҳи юмurtқасин ёшурди.

Тафаккурда турур эрдим саҳаргоҳ,
Эшиктин бир жувоне кирди ногоҳ.

Фироқ ўтинда бағри пора бўлгон,
Элиндин ишқ учун овора бўлгон.

Анингким ишқи йўқ андин не ҳосил,
Севар жононасиз жондин не ҳосил.

Анингким бир севар жонони йўқтур,
Ҳақиқат бил танида жони йўқтур.

Не билсун текма нодон ишқбози,
Ҳақиқат бўлмаса бори мажози.

Люрай сўз ичинда ул бағоят,
Не бўлғай қилсангиз бизга иноят.

Сени шоир деб айтурлар халойиқ,
Сўзунгдин тухфа келтур бизга лойиқ.

Тиларман сендин эй кони малоҳат,
Ки берсанг сўз билан жонимға роҳат.

Муҳаббат жомидин ичсанг шаробе,
Муҳаббат номага айсанг жавобе.

Қабул эттим қабулнят йўқ эркан,
Фасод олди салоҳият йўқ эркан.

Боқиб сўз шоҳидининг юзин очтим,
Бошиға дурру жавҳар, инжу сочтим.

Тафаккур баҳриға боттим ҳижобсиз,
Чиқардим дурру жавҳар кўп ҳисобсиз.

Риёзат баҳриға солдим ўзумни,
Иборат силкина торттим сўзумни.

Тилимда сўз, элимда ҳома бўлди,
Латофатнома ҳам ўн нома бўлди.

Табиаттин чиқардим назми бисъёр,
Ажунда бўлмадим эдгу харидор.

Сўзум чун донадур подон не билсун,
Бале одам тилин ҳайвон не билсун.

Хирад айтур маана тархона борғилди,
Салотин сарвари султона борғилди.

Маони бир бадантек руҳи ушдур,
Қамур шоирларинг мамдуҳи ушдур.

Жамоли бирла жонинг тоза бўлсун,
Шоҳим оти баланд овоза бўлсун.

Ўзум бирла ўзум андеша қилдим,
Шаҳим мадҳу дуосин пеша қилдим.

Аё фаҳри салотин шоҳи даврон,
Замона мафҳари Маҳмуд тархон.

Ажун фахри шаҳаншоҳи замона,
Сифоти савлатинг тўлди жаҳона.

Зиҳи соҳибқирон арслон юраклик,
Маони мажлиси ичра кўруклик.

Саҳоват бобида чун Ҳотами-тай,
Шижоат мулкида чун Қовусу Кай.

Қиличинг ҳайбатидин Рустами Зол,
Қилибдур дунёда гўр ичра инзол.

Жаҳон тинди сенинг адлинг кучундин,
Ёшин яшнар қиличининг учиндин.

Саҳоват мулкида соҳибқадамсен,
Латофат маъдани кони карамсен.

Бегим адлинг қамуғ оламға тўлди,
Қуёш янглиғ сифотинг жилва бўлди.

Жамолинг аксидин хуршед олур нур,
Отинг бўлди қамуғ оламда машҳур.

Булут ичра ёшунди ой юзунгдин,
Шакар сизди қамиш ичра сўзунгдин.

Қуёш юзунг кўруб ерга йиқилди,
Адоғинг туфроғини сурма қилди.

Фалак боши била эврулса минг йил,
Сенингтеқ қилмағай дунёда ҳосил.

Хирад шатранжини ўттунг жаҳондин,
Сенинг лутфуиғ била тўлди жаҳондин.

Маони ичра шоҳим қил ёрарсен,
Ажунда ҳар не қилсанг қил ярарсен.

Сўз аймоқ сиз бикии доно қотинда,
Қудуқ қазмоқ эрур даръё қотинда.

Вале мўр келтурди яроқин,
Сулаймонға чевуртканинғ аёғин.

Сулаймонтек эрур жоҳу жалолинг,
Хўжандийтек заиф бўлсун чумолинг.

Асар қилса агар лутфунг жамоли,
Адоқ остинда қолмағай чумоли.

Саховат ичра сен мингда бир эрсен,
Иноят қил Хўжандийга бирор сен.

Ҳамиша зоти покинг бор бўлсун,
Саодат, бахту давлат ёр бўлсун.

Аё, сардафтари хубии олам,
Қамуғ мулки жаҳон сизга мусаллам.

Сен оқсен сарвари ҳусну малоҳат,
Қилибдур ғамзангиз жонга жароҳат.

Олур зулфунг насимидин пари зод,
Эрам боғида йўқ сентек паризод.

Хижил хуршиди тобон ой юзунгдин,
Ётур махмур ўлуб наргис кўзунгдин.

Шакар лаъли лабинг боли чин оре,
Чаманнинг сарвари, қаддинг чинори.

Бегим оғзингда сўз оре, баледур,
Сўзунгўзга жавоб оре, баледур.

Жамолингни кўруб гул ғунча бўлғай,
Тор оғзингтек магар гулғунча бўлғай.

Кулар бўлсанг қиш ичра ёз очилур,
Сочингдин анбари соро сочилур.

Кўнгул эви жамолингдин мунаввар,
Насимидин димоғи жон муаттар.

Сана боқсам юзунга жон кўрунур,
Лабингдин кўзларимга қон кўрунур.

Қадинг туби, юзунг фирдавс боғи,
Мунаввар чеҳрангиз жонлар чироғи.

Хатинг эрнинг уза тўтиу шаккар,
Хижилдур тишларингдин дурру гавҳар.

Парилар шоҳисен ҳуснунг зиёда,
Рухунг кўрса бўлур шоҳлар пиёда.

Хатинг сеҳру сочинг сўбони Мусо,
Лабинг иглиг кўнгулларга Масихо.

Қаро зулфунг ажаб ҳиндуйи тазвир,
Эрур фаттон кўзунг жодуйи кашмир.

Набот оғзинг қошинда оғзин очмаз,
Шакар эрнинг қошинда бол су ичмаз.

Берур зулфунг насими жонга роҳат,
Сизингтек кимда бор ҳусну малоҳат.

Юзунг нури урур юз таъна ойға,
Юзунгни ойға ўхшар деб ким ойға.

Берур шаккар сўзунг жонларга мақсуд,
Эрур лаълу лабинг ҳалвойи бедуд.

Сенинг зулфунг бир ўзга дин чиқарди,
Жаҳон зоҳидларин диндин чиқарди.

Қаро қошинг эрур байрам ҳилоли,
Кўруб шукрона жон қурбон қилоли.

Қилур кофир кўзунг оламини яғмо,
Қаро менг бирла босдинг ойға тағмо.

Агар ғамзанга қилсанг бир ишорат,
Қилур бир дамда юз минг жонни ғорат.

Жаҳон хисравлари ширин сўзунгга,
Бўлуб мажнун боқа қолди юзунгга.

Исирғанг донаси чин муштарийдур,
Сочингга нофайи Чин муштарийдур.

Юзунг кундуз бикин зулфинг шаби тор,
Сочинг чининда пинҳон мушки тотор.

Сочинг белга етар билинса сочтек,
Сочинг чин мушку анбар соча сочтек.

Лабийг лаъли Бадахшон тишларинг дур,
Садаф оғзинг қурутган тишларинг дур.

Юзунгни ҳақ жаҳон гулзори қилди,
Юзунгни кўрдиу гул зори қилди.

Шакар нархин лабинг арзон қилибдур,
Тор оғзинг ғунча бағрин қон қилибдур.

Қилур зулфунг кўнгулларни паришон,
Лабингдин уфганур лаълу Бадахшон.

Паримусен бу талъат бирла ё ҳур,
Уган қилсун юзунгдин чашми бад дур.

Сенинг ишқингда жон кечти бадандин,
Севукроқсен манга жону жаҳондин.

Юзунг шамъина жон парвона бўлди,
Сочинг занжирина девона бўлди.

Юзумни қилди сариқ ол яноғинг,
Қизил қоним тўкар жоду қароғинг.

Яноғинг лаълу чеҳранг барги гулдур,
Сени севмаз киши одам дегулдур.

Висолингда кеча-кундуз эвармен,
Сени севган учун жонни севармен.

Гунаҳ бўлса сени севмаклик эй ёр,
Жаҳонда бўлмағай ментек гунаҳкор.

Сени севмаз кишига жон керакмаз.
Биҳишту кавсару ризвон керакмаз.

Кўзумга хоки пойинг тўтиёдур,
Таним тупроғу ишқинг кимиёдур.

Кел, эй соқий, шароби ноб келтур,
Фақирлар кўнглини даръёб келтур.

Аё, қадди санубар, чеҳраси гул,
Хати райҳон менгизлик зулфи сунбул.

Алифтек тўғри бўйлиқ қошлари нун,
Жаҳон Лайлилари ҳуснунгға Мажнун.

Тор оғзинг миму фаттон кўзларинг сод,
Жаҳонда сиз бикин йўқ одамизод.

Ҳилолтек чеҳрангиздин кўк уза бадр,
Юзунг кундузу зулфунг лайлатулқадр.

Пари пайкар нигори сарвқомат,
Жамолингдин жаҳон ичра қиёмат.

Жамолинг чови тўлди Чину Мочин,
Уёлур зулфунгуздин нофайи Чин.

Жамолинг шуҳра бўлди шаҳр ичинда,
Туман ментек қулунг бор даҳр ичинда.

Сенинг ишқинг мени солди балоға,
Раҳим қил, эй бегим мен мубталоға.

Нигорина жафо ҳаддин ошурма,
Фироқ ўти била бағрим пишурма.

Манга сендин жафо айни вафодур,
Жафо оз бўлса ошиққа жафодур.

Шикоятму қилур ошиқ жафодин,
Ошиқларға жафо, хушроқ вафодин.

Жафодин ушбу йўлда ошиқ армаз,
Жафодин юз чевурган ошиқ эрмаз.

Лабинг лаъли эрур дардим давоси,
Бу дардимға даво мушкил балоси.

Висолинг тегмади мен бенавоға,
Шаҳаншаҳлиқ қачон тексун гадоға.

Кўнгул мулкин ҳароб этти фироқинг,
Қамуғ оламини сайд этти қароғинг.

Ғамин то маскан этти жон ичинда,
Кўнгул мустағрақ ўлди қон ичинда.

Мана сенсиз керакмаз танда жоним,
Сен оқдурсен менинг жону жаҳоним.

Кел, эй соқий, кетургил жоми Жамни,
Кеча дунъё ғанимат тут бу дамни.

Сабо мендин салом ул бевафоға,
Бути номехрубон кони жафоға.

Саломимни тегур ёлғончи ёра,
Сўзи шаҳду шакар кўзи хумора.

Саломимни тегур ой юзлуғумга,
Шакар эринли ширин сўзлуғумга.

Саломимни тегур қоши ҳилола,
Саломимни тегур эрни зулола.

Айт, эй, меҳри ёлғон, бевафо ёр,
Қулунг бўлди фироқ ўтинда афғор.

Айтқил мендин ул номехрубона,
Фироқ ўтини өз ёқсин бу жона.

Бегим усру унуттунг мен гадони,
Унуттунг бир сорин мен муьталони.

Не бўлдиким қулунгдин юз эвурдунг,
Бир айғон сўзни шоҳим юз эвурдунг.

Қачон келгайсен эй сарви равоним,
Фидо бўлсун санга жону жаҳоним.

Қачон юзунг кўруб кўзум ёруғай,
Висолингдин кўзум ёши қуруғай.

Қачон ўксулса ҳижрон можароси,
Қачон бутгай юрагимнинг яроси.

Қиши дармон топмаз ул яроға,
Лабингдин марҳаме берсанг яроға.

Манга сенсиз бегим кундуз кечадур,
Дареґо сенсизин умрум кечадур.

Фалак ишрат бутоғини қайирди,
Ўшал кунким сени мендин айирди.

Фалак солди мени жавру жафога,
Бўйинсундум ризо бердим қазога.

Фироқ ўтинда бағрим бўлди бирён,
Қачон бўлғай фироқинг иши бир ён.

Висолинг қадрини билмадим эй ёр,
Фироқ элгинда ўш бўлдум гирифтор.

Ғанимат тутмадим васлингни, эй жон,
Осиф қилмаз неча есам пушаймон.

Иироқ туштум жамолингдин зарури,
Маҳол эрминш бегим сенсиз сабури.

Таоллолбў, бу не ҳусну жамол ул,
Сабур қилмоқ жамолингдин маҳол ул.

Хаёлингдин уён кўнглумда йўқдур,
Иироқ бўлсам ўзум кўнглум ёвуқдур.

Фироқингда жафо кўп чектим, эй ёр,
Вале ҳар йиғламақнинг кулмағи бор.

Не бўлғай мен гадони ёд қилсанг,
Висолинг бирла кўнглум шод қилсанг.

Кел, эй соқий, ичоли жоми гулгун,
Вафо қилмаз яқин бир дунёи дун.

Аё дилбар, кел эмди ёз очилди,
Гулистон саҳнида гуллар сочилди.

Яғиз ер кўк мешғизлик бўлди хазро,
Чаман шоҳидлари бўлди мусаффо.

Етиб келди яна фасли баҳор ул,
Дами Исодин эмди ёдгор ул.

Чечак хони урунди тахти мийно,
Калимтек қумри гулшан тури сино.

Чаман саҳнида кўп турлук чечаклар,
Тушуб қолмиштек абрешим бечаклар.

Бинафша зулфидин анбар сочилмиш,
Кўруб гулгунчанинг оғзи очилмиш.

Мурассаъ чаҳ суйидин лола тожи,
Жавоҳир инжуга йўқ эҳтиёжи.

Эликка жоми Жам олмиш шақойиқ,
Эрам боғи бикин бўлмиш ҳадоийқ.

Гулистон қушлари ғулғул қилишур,
Яғочлар ойнаюрда енг солишур.

Чин ул маъшуқу ошиқтек чибуқлар,
Бири бирини айнарда чобуқлар.

Чечак хониға наргис бирла лола,
Боши бирла тутар тун-кун пиёла.

Муғанний чангу барбат соз қилмиш.
Тараннум андалиб оғоз қилмиш.

Тараннум қилса илҳон бирла булбул,
Суроҳи қушларинг айтарки қулқул.

Ичурди жон суроҳи қулқулидин,
Гулистон тўлди қушлар ғулғулидин.

Сабо гул кўнглакини пора қилди,
Рақибларни идим овора қилди.

Кел, эй соҳий, майи гулфом келтур,
Шароби аргувондин жом келтур.

Жаҳонда айшу ишрат мавсумин ёз,
Қадаҳ-келтур кўнгуллар махмурин ёз.

Қароба қони бирла жони қондур,
Қароба туйди қоним қона қондур.

Гулистон ичра гул термак не хушдур,
Бегим ишқинда жон бермак не хушдур.

Қачон ўсруб қизарса ол яноқин,
Бошим ерга қўйиб ўпсам аёқин.

Бўлуб махмур сенинг усрук кўзунгга,
Мудом ичсам боқа қолсам юзунгга.

Жаҳони бевафо елтек кечадур,
Берур додин кишиким май ичадур.

Шаробу шоҳиду чангу чағона,
Бегим, айш эт, ким ўш кечти замона.

Аё, сарви сиҳи, бўйлуқ бели қил,
Улодурмен фироқингда раҳим қил.

Раҳимсиз бевафо номехрубоним,
Фироқинг ўтида ўртанди жоним.

Унуттунг бир йўли аҳду вафони,
Фалакдинму сабақ олдинг жафони.

Сенингтеқ кўрмадим турфа нигоре,
Эрурсен бевафолиқда диноре.

Лабинг шаккар тўкар дашномингиздин,
Киши бир журъа тотмаз жомингиздин.

Шакар эрнинг дукон қўймиш давоға,
Вале тегмаз менингтеқ бенавоға.

Уромунг ити бизга бор бермаз,
Тилим ёнса гадоға бор бермаз.

Тавонгарсен бегим ҳусн ичра комил,
Гадоға маффаат тегмаз не ҳосил.

Ганисен ҳусн мулкинда бағоят,
Фақирларға бирор қилғил иноят.

Нишоби ҳусиунгиз етмиш камола,
Закот бермазмусен мундоқ жамола.

Соғинмазсен бирор, эй кўрка бойим,
Қаён борди эшикдин ул гадойим.

Гадо ҳолин гани билмазму бўлур.
Фақирларга раҳим қилмазму бўлур.

Кўзум тўймаз юзунгга боқса тун-кун,
Гадонинг кўзи тўймаз бўлса қорун.

Бегим неча бахил бўлсанг вафода,
Очуқдур қўлларинг элчи дуода.

Тилар бўлсанг жаҳон ичра аморат,
Фақирлар кўнглини қилгил иморат.

Ганимат тут, бу ҳусн даврони беш кун,
Кечар дунё қани Лайлиу Мажнун.

Бадал қил шодиға дунё ғамини,
Ганимат тут йигитлик мавсумини.

Маншат бирла ғам ўтин ўчурғил,
Кечар дунёда беш кун хуш кечурғил.

Мудаббат бирла ўсруб ишларингни,
Гани қилгил бегим дарвешларингни.

Замона бевафодур така қилма,
Бу кунги яхши ишни тонгга қўйма.

Фалақининг гардишидин бўлма ғофил,
Пушаймон бўлғасен охир не ҳосил.

Жафо ҳаддин ошурма қулларингга,
Чечаксен раҳм қил булбулларингга.

Кўнгул экингга бол эрнинг даводур,
Раҳим қил ким Хўжандий бенаводур.

Кел, эй соқий шароби арғувон бер,
Кўнгулдин ғам кетар жонга равон бер.

Аё, қадди санубар, энги лола,
Нигори маҳваши мушкин кулола.

Юзунг гул оразинг чин настариндур,
Жамолингдин қамуғ олам чамандур.

Шақойиқ бағри қон ол энгларингдин,
Куяр анбар ўт ичра менгларингдин.

Қаро зулфунг ичинда чин кўрармен,
Хато йўқдур бу сўзда чин кўрармен.

Юзунгтек гул Эрам боғида бутмаз,
Нетук қилғай кишининг илги етмаз.

Суман кўрса анинг нозук танини,
Қабо қилғай равон пироханини.

Кўзунгни кўрса наргис хира қолғай,
Бўлуб ўсрук бошини ерга чолғай.

Саҳар гулғунчаким оламға кулди,
Тор оғзингни кўруб гул гунча бўлди.

Тор оғзинг шаккар эрнинг шаҳди фойиқ,
Сўзунгдин эл билур турлук дақойиқ.

Юзунг қоғоз, қора қошинг қаламдур,
Жамолинг чови оламда аламдур.

Қаро сочни нелук белга солурсен,
Ўзунгни ҳиндуға не тенг қилурсен.

Жамолинг шеваси жоним баҳоси,
Таним ўлса сайин жоним баҳоси.

Кўзунг ўқ отса жон ўтру тутармен,
Кишига тегмасин деб қон ютармен.

Сенинг дардинг кўнгулларнинг давоси,
Висоқинг гарди кўзлар тўтнәси.

Танинг сими юзумни қилди олтун,
Кўзу ёши ғамингда бўлди Жайхун.

Сени севган жафодин ўзга қолмаз,
Нетук қилсун вафо хубларда бўлмаз.

Юзунгда кўрса бўлур сунъи холиқ,
Нетук бўлмай мунунгтек юзга ошиқ.

Сенинг ишқингда бағрим бўлди пора,
Эригай ушбу йўлда санги хора.

Ким олгай ёридин озор бўлмаз,
Сенингтек бир йўли безор бўлмаз.

Мени ишқингда асру зор қилма,
Фақирлар кўнглини озор қилма.

Кел, эй соқий, қадаҳ келтур ичолинг,
Замоне ўсрубон жондин кечолинг.

Аё, хусн ичра олам беназири,
Зарофат чархининг бадри мунири.

Хижилдур оразингдин нуқрайи хом,
Кунгулда зулфу холинг донау дом.

Юзунгтек гул бўлунмаз боғ ичинда,
Кўзунгдин куйди наргис доғ ичинда.

Қаро зулфунг бегим олинг узола,
Гулистонда ётур ҳинду узола.

Сөзинг белга етар орам ўруми,
Кўзунг кофир юзунг тарсойи руми.

Сочинг зулмоту эринг оби ҳайвон,
Не билсун қадрингизни текма нодон.

Лабинг сарқашмиён оби ҳаёт ул,
Хатинг ул чарма қирғинда набот ул.

Қароғинг сеҳридин Ҳорут уялди,
Узин Бобил қудуғи ичра солди.

Кўзунгни Зухра кўрса хира қолгай,
Тўлуи ой сизни кўрса ярим ўлгай.

Сени кўрса жаҳон тушгай сужудға,
Адамдин келмади сентек вужудға.

Қарашманг ғорат айлар жону дилни,
Кўзунг яғмо қилур яғмо чигилини.

Қарашманг бирла жонға ўт ёқарсен,
Кўнгулга жондин ортуқроқ ёқарсен.

Юзунгга неча боқсам тўйман, эй ёр,
Сени суйдум ҳақиқат қўйман, эй жон.

Жаҳонни ўртади ишқинг балоси,
Қамуғ олам қароқинг мубталоси.

Бегим ишқинг манга кўп қилди бедод,
Замона шоҳисен кимдин тилай дод.

Уроминг тупроғида юз менингтеқ,
Бор ул тупроқда қўйган юз менингтеқ.

Емон кўз бўлмасун ҳуснунгга мойил,
Қўлумни бўйнунга қилсам ҳамойил.

Нечук йўқ бўйла ишқинг жон ичинда,
Бўлур ганжи равон вайрон ичинда.

Биҳамдуллоҳ хаёлинг кина тутмаз,
Бирор чоғда сўрар бизни унутмаз.

Хаёлинг келдиса жондин ўтар ғам,
Хаёлингни топан жондин қўпар ғам.

Неча бўлсам йироқ, эй дўст, сиздин,
Хаёлинг ҳоли эрмаз кўнглумиздин.

Хўжандий ишқингизда бўлди охир,
Раҳим қилсанг бегим не бўлди охир.

Кел, эй соқий, кетурғил жоми гулфом,
Ғанимат тут бу дамни нечти айём.

Ало, эй аҳди ёлғон, бевафо ёр,
Қамуғ олам сенинг ишқингда афғор.

Вафосиз дилбари шўхи жафокеш,
Сенинг ишқингда шайдо шоҳи дарвеш.

Қиё боқсанг улусни ўлтурурсен,
Йилонсиз ич бағирни куйдуурсен.

Қиё боқсанг қиярсен жонимизни,
Раҳим қил дидаи гирёнимизни.

Ақиқинг орзуси қилди бағир қон,
Сени севмаклик осон эрмаз, эй жон.

Ўзини куч била солди балоға,
Гадоким ошиқ ўлди подшоға.

Ўлар бўлдум раҳим қилмадинг, эй жон,
Нетук қилғай раҳимсиз бўлса жонон.

Неча ишқ ўтиға биръён бўлайин,
Равон ўлтур мени бир ён бўлайин.

Ғар ўлтурсанг ироқтур мендин эй моҳ,
Адоқингга қоним тегмасу ногоҳ.

Ғар ўлтурмак тиларсен бизни ноҳақ,
Кўзунгнинг учи бирла бир қиё боқ.

Оюрлар ошиқ ўлса хун баҳосиз,
Равому ошиқ ўлса хун баҳосиз.

Ўлам махмур кўзунгдан бир боқа кўр,
Фано бўлган вужудумға боқа кўр.

Зиҳи фархунда толий ул ким эрса,
Жамолингни кўруб жонини берса.

Мусулмонлар фиғон ул ёр элингдин,
Раҳимсиз бевафо дилдор элиндин.

Вафоси йўқ жафоси жонға тегди,
Хароб айлаб кўнгулни жонға тегди.

Фалакка етти ўш оҳим тутуни,
Танимда жондин ўзга йўқ бутуни.

Кўзумдин қон оқадур ёшға не сан,
Ўрумунгнинг бошинда бошға не сан.

Сени севган киши девона бўлур,
Ўзидин бир йўли бегона бўлур.

Сенингтеқ дилрабо оламда йўқдур,
Менингтеқ мубтало оламда йўқдур.

Анингким сиз биқин дилдори бўлса,
Ғами йўқдур жаҳон агёри бўлса.

Қиминг сентек нигори бўлса, эй ёр,
Рақиблар жавридин не қайғуси бор.

Висолинг ганжи эмгақсиз бўлунмаз,
Тикансиз гулистон ҳаргиз бўлунмаз.

Чечак севган жафойи ёр тортар,
Рақиб жаврин рақиб ночор тортар.

Кел, эй соқий, бу кун мажлис қуроли,
Замони айш этиб хуш ўлтироли.

Аё нозик баданлар кўрки бойи,
Замона хўбларининг тўлуи ойи.

Пари рухсорларнинг жонидурсиз,
Қамуғ гулчехралар султонидурсиз.

Юэунг кўзгусида юз кўрса бўлмаз,
Юэунгга майл этиб юз кўрса бўлмаз.

Жафоу салтанат сизга ярашур,
Вафоу масканат бизга ярашур.

Хаёлинг жонда маскан қилди кетмаз,
Ғадоға мунча султонлиқ не етмаз.

Фироқ элгинда бўлдум усру ожиз,
Висолинг давлати бўлғайму ҳаргиз.

Висолинг давлатин ҳақин тилармен,
Шакар эрнингга дойим тиш бўлармен.

Фироқингда кўзум неча тўлур ёш,
Умид бир оқибат васлинг қилур бош.

Кел, эй соқий, кетурғил жоми Жамни,
Кечар дунё ғанимат тут бу дамни.

Аё аҳди вафосиз дилрабо ёр,
Нигори сарв қадди лоларухеор.

Алифтек тўғри қаддим ё ғамингда,
Кўзумнинг чашмаси даръё ғамингда.

Қошунг нуни, кўзунг айнаи балодур,
Уған қилсун жамолингдин бало дур.

Тор оғзинг мушкилин ҳал қилса бўлмаз,
Лабингдин сўрмағунча билса бўлмаз.

Лабингдин белгурур оғзингда тишлар
Бўлур сўзунг била ҳал мушкил ишлар.

Лаби лаълинг сўзин эй турфа дилбар,
Шакар десам бўлур сўзум муқаррар.

Қаро менг эрнингиздин холи эрмаз,
Кўнгуллар доғидур ул холи эрмаз.

Раҳим қилмазмусен, эй бағритошим,
Ичим ёнди ғамингда куйди тошим.

Бегим сенсиз бу мискин қул не қилсун,
Чечаксиз бенаво булбул не қилсун.

Чечаксиз булбулинг иши наводур,
Ошиқлар ҳар не ким қилса раводур.

Не истарсен менинг жонимдин, эй ишқ,
Не келди бир овуч қонимдин, эй ишқ.

Сенинг ишқинг мени девона қилди,
Муҳаббат жомига паймона қилди.

Муҳаббат жомини ул ошиқ ичгай,
Ки аввал ишқ учун жонини кечгай.

Киши жононидин жонни қиярму,
Кўрунғ, боруға ҳеч оддин йўнарму?

Қиши ким жонини жононға бермаз,
Ҳақиқат билса бўлур ошиқ эрмаз.

Агар сен ошиқ эрсанг сўзлама ҳеч,
Фидо қил бошни-у жондин равон кеч.

Хўжандий мухтасар қилғил сўзунгни,
Ошиқларга қато кўргил ўзунгни.

Биҳамдуллоҳ иноят қилди бори,
Латофатнома охир бўлди бори.

Тилим эмгак ёпардим қон қуруттум,
Уған қилди иноят сўз юруттум.

Латофаттин тилим ҳангома қўйдум,
Анинг отин Латофатнома қўйдум.

Қитобат қилмадим беҳуда сўзлар,
Сўзумни билмаган беҳуда сўзлар.

Сўзумни билга ким бўлса суҳандон,
Не билсун доно қадрин тегма нодон.

Хўжандий сўзларин Хоразмий мискин,
Эшитса йўлли деб қилғайди таҳсин.

Ғарибларнинг сўзи бўлур жигарсўз,
Ғариб эрмаз Хўжандийдин ғариб сўз.

Илоҳи дардима дармон қила бер,
Қамуғ душвор ишим осон қила бер.

Қамар янглиғ мунаввар қил юзумни,
Қуёштек элга машҳур эт сўзумни.

Қўнгуллар сиррини жаббори олам,
Сен ўқсен билгучи воллоҳу аълам.